

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1962-1963.

2 JUILLET 1963.

Proposition de loi relative à la limite d'âge des candidats aux emplois publics.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

En règle générale, lorsque l'Etat procède à des recrutements de personnel, il impose aux candidats une limite d'âge de 30 ans (35 ans pour les porteurs de diplômes universitaires), limite parfois relevée de cinq ans en faveur de certaines catégories de citoyens (anciens combattants, etc.).

Or, la question se pose de savoir si pareille condition d'âge n'est pas contraire à l'article 6 de la Constitution qui dispose notamment : « Les Belges sont égaux devant la loi ». La discrimination résultant de la condition d'âge imposée qui est ainsi faite aux Belges âgés de plus de 30 ou 35 ans selon le cas, ne peut — nous semble-t-il — se justifier que par des nécessités impérieuses qu'impose l'exercice des fonctions à pourvoir. Elle ne peut résulter du simple désir de l'administration de formuler une règle simple et uniforme.

D'aucuns feront valoir qu'il est souhaitable pour certains emplois d'initier fort tôt les futurs fonctionnaires et agents de l'Etat à leurs tâches, celles-ci exigeant un long apprentissage et ils citeront à l'appui de leur thèse l'exemple des administrations fiscales.

L'argument ne manque certes pas de pertinence mais ne vaut que pour les fonctions techniques en question. Or, il n'y a guère, le département de l'Education nationale et de la Culture imposa aux candidats aux fonctions de gardien de musée la limite d'âge habituelle de 30 ans. Nul n'osera prétendre qu'un homme de plus de 30 ou de 40 ans soit incapable de par son âge de devenir gardien de musée.

R. A 6521.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1962-1963.

2 JULI 1963.

Voorstel van wet betreffende de leeftijdsgrens van de kandidaten voor openbare betrekkingen.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Wanneer de Staat personeel aanwerft, stelt hij over het algemeen een leeftijdsgrens van 30 jaar (35 jaar voor de houders van een universitair diploma), die soms verhoogd wordt met vijf jaar ten gunste van sommige categorieën van kandidaten (oud-strijders, enz.).

De vraag rijst evenwel of een dergelijke leeftijdsvoorwaarde niet in strijd is met artikel 6 van de Grondwet dat onder meer bepaalt : « De Belgen zijn gelijk voor de wet ». Deze discriminatie ten aanzien van Belgen van meer dan 30 of 35 jaar, al naar het geval, is naar onze mening slechts te verantwoorden, wanneer de uitoefening van het ambt dit volstrekt vereist. Zij mag niet het gevolg zijn van het verlangen van de administratie om een eenvoudige en eenvormige regel te stellen.

Sommigen zullen aanvoeren dat het voor bepaalde ambten wenselijk is de nieuwe ambtenaren zeer vroeg vertrouwd te maken met hun taak, omdat deze een lange leertijd vereist, en zullen om hun standpunt kracht bij te zetten, zich beroepen op het voorbeeld van de belastingdiensten.

Dit argument heeft natuurlijk zijn waarde, maar het geldt slechts voor ambten van technische aard. Welnu, nog niet zo lang geleden heeft het Departement van Nationale Opvoeding en Cultuur de gewone leeftijdsgrens van 30 jaar gesteld voor de betrekking van museumbewaker. Niemand zal durven beweren dat een kandidaat van meer dan 30 of 40 jaar wegens zijn leeftijd niet in staat is om museumbewaker te worden.

R. A 6521.

Lorsque l'on constate, par ailleurs, qu'un pourcentage important de chômeurs sont précisément des personnes ayant dépassé l'âge de 30 ou de 35 ans, on comprendra aisément que le problème soulevé ci-dessus n'est nullement théorique et que l'Etat adopte une attitude peu sociale en fixant une limite d'âge aussi basse. Ajoutons à cela que l'on parle de plus en plus d'une pénurie de main-d'œuvre : or, l'Etat refuse des candidats simplement parce qu'il s'agit de personnes moins jeunes et les condamne au chômage, étant donné qu'un trop grand nombre d'employeurs du secteur privé s'empressent de suivre le mauvais exemple que donne l'Etat. Relevons à ce propos que le chômage des moins jeunes subsiste même en période de haute conjoncture.

Le remède que nous proposons consiste à porter la limite d'âge de recrutement du personnel de l'Etat (et des autres pouvoirs publics) à 45 ans, tout en permettant au gouvernement d'établir des exceptions lorsque celles-ci s'avèrent nécessaires; mais, dans ce cas, il devra le justifier spécialement.

Notre proposition est modérée : son évident caractère social favorisera, nous l'espérons de tout cœur, son adoption rapide.

N. HOUGARDY.

*
**

Proposition de loi relative à la limite d'âge des candidats aux emplois publics.

ARTICLE PREMIER.

Tout concours de recrutement de personnel destiné aux administrations publiques, prévoyant une limite d'âge inférieure à quarante-cinq ans devra faire l'objet d'un arrêté royal délibéré en conseil des ministres et indiquant les raisons qui exigent impérieusement la fixation d'une limite d'âge inférieure.

Cet arrêté royal sera publié *in extenso* au *Moniteur belge*.

ART. 2.

Par « administrations publiques » visées à l'article premier, il faut entendre tous les services et administrations dépendant de l'Etat, des provinces et des communes.

ART. 3.

Les dispositions de l'article premier sont également applicables aux établissements autonomes de droit public.

N. HOUGARDY.
H. MAISSE.
L. MERCHERS.

Wanneer men bovendien bedenkt dat een belangrijk percentage van de werklozen juist personen zijn van meer dan 30 of 35 jaar oud, zal men licht begrijpen dat het hier geen louter theoretisch probleem betreft en dat de Staat zich niet zeer sociaalvoelend toont wanneer hij de leeftijdsgrens zo laag vaststelt. Wij willen hier nog aan toevoegen dat er steeds meer sprake is van gebrek aan arbeidskrachten : de Staat weigert evenwel kandidaten, alleen omdat die niet zo jong meer zijn, en doemt hen tot werkloosheid, daar te veel werkgevers uit de particuliere sector aldaar het slechte voorbeeld van de Staat zijn gaan volgen. In dit verband zij erop gewezen dat die oudere arbeidskrachten zelfs in een periode van hoogconjunctuur nog aan werkloosheid blijven blootstaan.

Als oplossing stellen wij voor, de leeftijdsgrens bij de aanwerving van personeel voor het Rijk (en voor de andere openbare besturen) op 45 jaar te brengen, met dien verstande dat de Regering uitzonderingen kan stellen, indien dit noodzakelijk blijkt; maar in dat geval moet zij dit speciaal verantwoorden.

Ons voorstel is gematigd : wij hopen uit de grond van ons hart dat het klaarblijkelijk sociaal karakter ervan zal bijdragen tot een spoedige goedkeuring.

*
**

Voorstel van wet betreffende de leeftijdsgrens van de kandidaten voor openbare betrekkingen.

EERSTE ARTIKEL.

Ieder vergelijkend examen voor aanwerving van personeel ten behoeve van de openbare besturen, waarvoor een lagere leeftijdsgrens dan 45 jaar wordt gesteld, moet worden geregeld bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit dat de redenen aangeeft waarom het vaststellen van een lagere leeftijdsgrens dwingend noodzakelijk is.

Dit koninklijk besluit wordt *in extenso* in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

ART. 2.

Onder « openbare besturen », bedoeld bij artikel 1, worden verstaan alle diensten en besturen die ressorteren onder de Staat, de provincies en de gemeenten.

ART. 3.

Het bepaalde in artikel 1 is eveneens van toepassing op de autonome publiekrechtelijke instellingen.